

**Standardy dotyczące ofert
składanych w MZPiTU
w Olsztynie.**

Błażej Gawroński

Mocne strony

- Wykorzystanie wiedzy o tzw. kluczowych elementach programu profilaktycznego
- Wykorzystanie wiedzy o strategiach sprzyjających skuteczności profilaktyki
- Uwzględnienie idei wzmocnienia czynników chroniących i eliminowania czynników ryzyka

Mocne strony cd.

- Uwzględnienie poziomów profilaktyki
- Uwzględnienie różnych poziomów ewaluacji
- Podanie źródeł

Kluczowe elementy programu

Pożądana intensywność programu

- **Programy edukacyjne – min. 10-15 godz. + zajęcia uzupełniające**
- **Programy alternatywne dla grup ryzyka - przynajmniej dwa/trzy razy w tygodniu**
- **Programy alternatywne dla ogólnej populacji - przynajmniej raz w tygodniu**

Trzy nowe poziomy profilaktyki

- **Profilaktyka uniwersalna**

Adresowana do wszystkich (np. do wszystkich dzieci w określonym wieku) bez względu na stopień ryzyka występowania problemów zachowania

- **Selektywna grupy ryzyka**

Adresowana do grup dzieci i młodzieży, które ze względu na swoją sytuację społeczną/rodzinną są narażone na większe niż przeciętnie ryzyko wystąpienia problemów

- **Wskazująca jednostki ryzyka**

Adresowana do wybranych jednostek, które są narażone na podwyższone ryzyko wystąpienia problemów bądź to demonstrują już pierwsze objawy zaburzeń/problemów.

Stare/nowe poziomy

Tradycyjny podział na profilaktykę I°, II°, III°	Nowy podział
Profilaktyka I stopnia (pierwszorzędowa)	Promocja zdrowia Profilaktyka uniwersal.
Profilaktyka II stopnia (drugorzędowa)	Grupy ryzyka Jednostki ryzyka
Profilaktyka III stopnia (trzeciorzędowa)	Leczenie i resocjalizacja Postępowanie po leczen.

Czynniki ryzyka/chroniące

- **Czynniki ryzyka można podzielić na kilka grup:**
 - **czynniki rodzinne**
 - **szkolne**
 - **rówieśnicze**
 - **indywidualne**
 - **środowiskowe**
- **Czynniki chroniące można uporządkować**
 - **Czynniki indywidualne**
 - **Czynniki związane z relacjami z rodzicami i innymi ludźmi**
 - **Czynniki związane ze środowiskiem lokalnym**

Strategie profilaktyczne

Strategie ze względu na ich skuteczność:

- **Wiodące**
- **Uzupełniająca**

Strategie ze względu na rodzaj działań:

- **Informacyjne**
- **Psychoedukacyjne**
- **Tworzenia alternatyw**
- **Interwencyjne**
- **Redukcji szkód**
- **Zmian w prawie i organizacji społ.**

Powiązanie strategii z czynnikami

Strategia	Czynniki	Działania
Udział rodziców	Wzmacnianie więzi z dziećmi Uczenie umiejętności wych	Wspólne imprezy dzieci i rodzice Warsztaty umiejętności
Alternatywy	Dostarczanie mocnych wrażeń	Sporty ekstremalne
Uczenie umiejętności życiowych	Rozwijanie umiejętności społ	Zajęcia warsztatowe

Projekt ewaluacji

Powinien zawierać:

- **Jaki poziom ewaluacji wybrano**
- **Pytania ewaluacyjne**
- **Sposoby zbierania informacji**
- **Przykłady narzędzi lub wzory dokumentacji**